

VY_12_INOVACE_CJL_DRD_03

Digitální učební materiál

Sada: Komplexní jazykové a stylistické rozbory pro vyšší gymnázium

Téma: Jazykový rozbor – neumělecký text

Autor: PhDr. Lenka Drdlová

Předmět: Český jazyk

Ročník: 1. ročník VG

Využití: Prezentace určená pro procvičení a opakování učiva

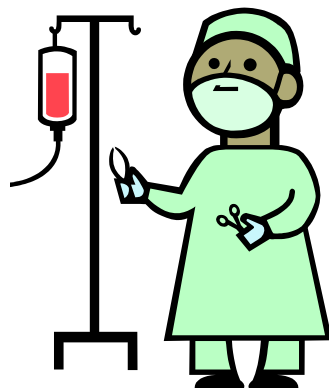
Anotace: Materiál opakuje a procvičuje informace z oblasti jazykového stylu prostě sdělovacího, z oblasti fonetiky, grafémiky, tvarosloví, slovní zásoby, syntaxe.

Rozhovor s Kristinou Höschlovou, vedoucí lékařkou u soukromé záchranné služby, horolezkyní po velehorách

Už na medicínu jsem šla s tím, že chci být lékařkou u záchranné služby. Před maturitou jsem tápala, co dál studovat, hrála jsem na housle a klavír, šly mi jazyky, zajímala mě geologie.

Pak jsem jednou viděla, jak na hřišti přistávali záchranáři, a to mi přišlo jako zajímavá práce. Dozvěděla jsem se, že to může dělat i doktor. Ačkoliv mě nikdy předtím nenapadlo, že bych studovala medicínu, zkusila jsem přijímačky a dostala jsem se.

Od prváku jsem obcházela místa, kde bych mohla nastoupit na stáž na záchranku a na ARO. Tak jsem se v mých devatenácti dostala k záchrance, ve čtvrtáku už jsem tam pracovala jako sestra. Učila jsem se hlavně z praxe, u záchranky jsem viděla, co je potřeba.

Obr. 1

Obr. 2

Úkoly k větnému rozboru:

- 1) Rozeber druhé souvětí v prvním odstavci (grafické znázornění, druhy VV, vztahy mezi VH).
- 2) V daném souvětí najdi všechny přísudky a urči jejich druh.
- 3) Změň některý slovesný přísudek na přísudek jmenný.

Obr. 3

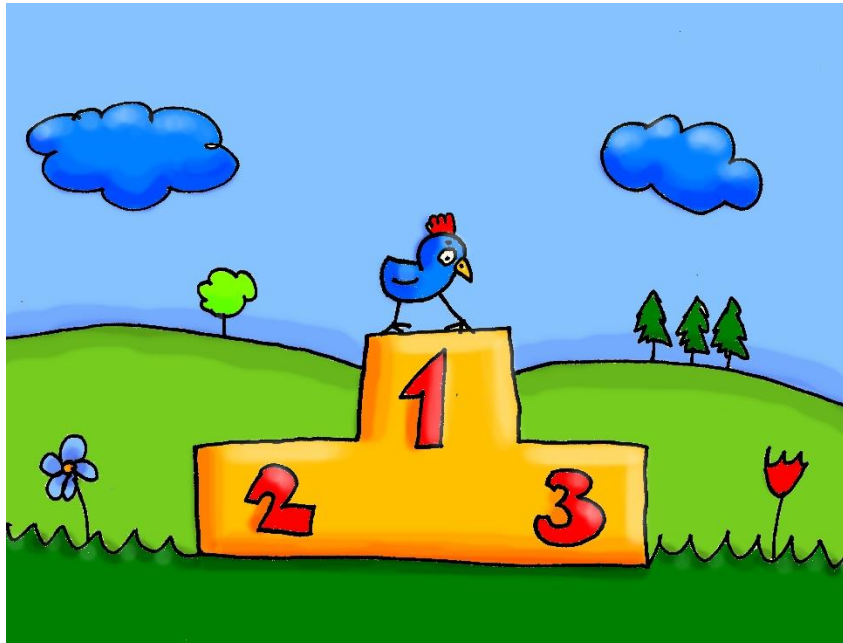
Obr. 4

- 4) Najdi slova, ve kterých dochází k asimilaci znělosti. Vysvětli, proč k ní u daných slov dochází.
- 5) Jak vyslovujeme slovo **záchranné**? Zdůvodni.
- 6) Vysvětli, jak vzniklo a co znamená slovo **ARO**. Vysvětli termín **stáž**.

Obr. 5

- 7) Najdi slova (slovní spojení), která patří do nespisovné slovní zásoby. Uveď jejich spisovnou podobu. Pokus se zdůvodnit, proč jsou v textu použita.
- 8) Najdi části textu, které jsou z hlediska větné stavby neúplné. Pokus se zdůvodnit jejich oprávněnost (či nevhodnost).
- 9) Jaké okolnosti Tě ovlivňují při výběru budoucího povolání?

Obr. 6

Řešení:

- 1) 1VH - sluč. 3 VH - sluč. 4 VH - sluč. 5 VH
↙ 2 VV předmětná
- 2) jsem tápala – slovesný; (budu) studovat – slovesný; hrála jsem – slovesný;
šly – slovesný; zajímala – slovesný
- 3) byla jsem tápající, byla jsem houslistkou a klavíristkou, byla jsem nadaná (na
jazyky)
- 4) horolezkyně, předtím, zkusila, od prváku, obcházela, kde, stáž, z praxe
- výslovnostní změna mezi párovými souhláskami (znělá a neznělá varianta)
- 5) [záchrané], zdvojené hlásky můžeme vyslovit splývavě, pokud tím neohrozíme
smysl slova
- 6) **iniciálová zkratka**, anesteziologicko-resuscitační oddělení (znecitlivění pomocí
anestetik, obnovování vitálních funkcí)
delší studijní pobyt
- 7) **přijímačky** (přijímací zkoušky), **prvák** (první ročník), **záchranka** (záchranná
služba), **čtvrták** (čtvrtý ročník), **..to mi přišlo..** (připadalo mi to).
- hovorové vyznění rozhovoru, působí dojmem nepřipravenosti
- 8) co dál (budu) studovat, dostala jsem se (kam?), v mých devatenácti (letech)

Zdroje:

MF Dnes: ONA Dnes. Praha: Mafra, 2013, roč. 2013, č. 1. ISSN 1210 1168.

s. 10, Mount Everest je dálnice pro turisty, text – autorka – Kristina Komůrková
[cit. 2013-01-09]

Obr. 1, 2, 3, 4, 5: Microsoft PowerPoint klipart

Obr. 6, 7: vlastní tvorba – všechna práva vyhrazena

Děkuji za pozornost.

Obr. 7

Gymnázium Nové Město na Moravě